

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

Enhed

Handicap

Sagsbehandler

Tina Hansen

Koordineret med

Udsatte Voksne,
Lovkoordinering,
Datastrategi

Sagsnr.

2016-8264

Doknr.

Dato

14-03-2017

over

forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter service-loven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter service-loven m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag blev den 13. januar 2017 med svarfrist den 13. februar 2017 sendt i høring hos:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Blå Kors, Bruger-Hjælperformidlingen a/s, Brugernes Akademi, Brugerforeningen for Aktive Stofmisbrugere, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Sociale Udviklingsfond, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Ergoterapeutforeningen, Faglige Seniorer, Fagligt Fælles Forbund (3F), FOA, Frelsens Hær, Frivilligrådet, Gadejuristen, HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Nuværende og Tidligere Psykiatribrugere, Landsforeningen af VæreSteder, Landsforeningen Bedre Psykiatri, LO, LOBPA, Olivia Danmark a/s, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, SBH, Selveje Danmark, SIND, Sjældne Diagnoser, Socialchefforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Leder Forum, Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Øst, Statsforvaltningen, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, WeShelter og Ældre Sagen. Herudover har udkastet til lovforslag været tilgængeligt på høringsportalen.

Børne- og Socialministeriet har modtaget svar fra:

Aarhus Kommune, Advokatrådet, Ankestyrelsen, Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Bruger og Hjælperklubberne i Syd, Midtjylland, Aarhus og Nordjylland (herefter Bruger og Hjælperklubberne), Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Rehab Gruppe, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Diabetesforeningen, Epilepsiforeningen, Ergoterapeutforeningen, FOA, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsforeningen af Nuværende og Tidligere Psykiatribrugere, Landsforeningen LEV, LOBPA, LOS – De Private Sociale Tilbud, Medicoindustrien, Olivia Danmark A/S, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Selveje Danmark, Socialchefforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund,

Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Øst, Spastikerforeningen, Statsforvaltningen, Stomiforeningen COPA og Ældre Sagen. Desuden har to borgere fremsendt bemærkninger.

I afsnit 3 nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne hørings svar med indholdsmæssig tilknytning til lovforslaget.

2. Ændringer foretaget efter høringsrunden

Der er udover sproglige præciseringer og korrekturmæssige ændringer foretaget følgende ændringer efter høringsrunden:

- I lovforslagets § 1, nr. 5 (den foreslåede § 82 c) og bemærkningerne hertil er det indføjet, at kommuner, der vælger at oprette og drive sociale akuttilbud, kan gøre det i samarbejde med andre kommuner, regioner og private leverandører.
- I lovforslagets § 2, nr. 6 (den foreslåede § 18 e i socialtilsynsloven) er målgruppen præciseret.
- I de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.3 er det tydeliggjort, at målgruppen for de tidlige, forebyggende indsatser er tiltænkt at være borgere med let funktionsnedsættelse eller lettere sociale problemer og borgere, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (den foreslåede § 3 a i serviceloven), er det præciseret, at varslingsperioden forkortes for borgere, der ophører med at modtage tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42, i det omfang der opnås en arbejdsindtægt i varslingsperioden, der betyder, at udbetalingen af hjælp ophører.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5 (de foreslåede §§ 82 a og 82 b i serviceloven), er betegnelsen for de to nye typer af indsatser ændret fra "socialpædagogisk bistand" til "tilbud om hjælp og støtte".
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5 (den foreslåede § 82 b i serviceloven), er det tydeliggjort, at tidsgrænsen på 6 måneder er en øvre tidsgrænse, som der ikke kan dispenseres fra, ligesom et tilbud efter den foreslåede bestemmelse kun kan gives én gang til den enkelte borger i relation til samme hjælpebehov.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5 (de foreslåede §§ 82 a, 82 b og 82 d i serviceloven), er det præciseret, at kommunen som led i sagsoplysningen bør være opmærksom på, om borgerens ansøgning i de tilfælde, hvor den ikke er konkretiseret til en bestemt type hjælp, ud fra det oplyste om hjælpebehovet må vurderes som en ansøgning om hjælp efter en bestemmelse i serviceloven, hvor der er klageadgang, f.eks. socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6 (den foreslåede § 95, stk. 3, i serviceloven), er det indføjet, at begrundelsen for at lade den øvre ugentlige grænse for arbejdstiden på 48 timer gælde for flere nærtstående tilsammen, når de deler arbejdsgiver-, arbejdsleder- og pasningsopgaven, er at medvirke til at sikre, at borgeren modtager hjælp i overensstemmelse med kommunens bevilling.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, (den foreslåede § 100, stk. 3, i serviceloven), er det præciseret, at der ved faktiske merudgifter forstås det specifikke beløb, som borgeren kan dokumentere merudgifter for.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 13 (den foreslåede § 113 a i serviceloven), er det præciseret, at den forenkede sagsbehandlingsprocedure finder anvendelse på førstegangs-ansøgninger.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 13 (den foreslåede § 113 a i serviceloven), er der indsat eksempler på enkle og entydige sager.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15 (den foreslåede § 166, stk. 2, i serviceloven), er reglerne i retssikkerhedslovens § 72 præciseret.

- I bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6, (det foreslåede kapitel 3 a i socialtilsynsloven), er det præciseret, at hvis foreningen eller den private virksomhed i øvrigt varetager driften af et tilbud, der er omfattet af § 4 i lov om socialtilsyn, skal socialtilsynet føre tilsyn med dette tilbud i overensstemmelse med de gældende regler i lov om socialtilsyn.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6 (den foreslåede § 18 b i socialtilsynsloven), er det præciseret, at foreningen eller den private virksomhed kan dokumentere godkendelsen over for borgeren. Kriterierne for godkendelse, herunder de økonomiske og ledelsesmæssige samt ansættelsesretlige kompetencer, er ligeledes præciseret.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6, (den foreslåede § 18 c i socialtilsynsloven), er det præciseret, hvad der forstås ved risikobaseret tilgang.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6, (den foreslåede § 18 e i socialtilsynsloven), er det præciseret, hvordan socialtilsynet skal håndtere whistleblows, der ikke vedrører godkendelsen eller det driftsorienterede tilsyn.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4 (det foreslåede § 23, stk. 4, i socialtilsynsloven), er det indføjet, at foreningerne og de private virksomheder selv skal betale omkostningerne ved socialtilsynets godkendelse og tilsyn, hvorfor der vil blive fastsat en regel i bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven om, at disse omkostninger ikke skal indgå i kommunens udmåling af tilskud efter bekendtgørelsens regler.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 4, stk. 3 (ikrafttrædelsesbestemmelsen), er det præciseret, at de foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger, jf. servicelovens §§ 95 og 96, vil være omfattet af socialtilsynets driftsorienterede tilsyn fra lovens ikrafttræden.

3. Høringssvarene

Danske Regioner, Danske Ældreråd, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Rigsrevisionen og Statsforvaltningen har ingen bemærkninger til lovforslaget.

3.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

3.1.1. Overordnet holdning til lovforslaget og yderligere ønsker

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Rehab Gruppe, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Ergoterapeutforeningen, KL, Landsforeningen af Nuværende og Tidligere Psykiatribrugere, Medicoindustrien, Olivia Danmark A/S, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark og Socialpædagogernes Landsforbund er overordnet positive over for lovforslaget.

Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Dansk Erhverv, LOBPA og Olivia Danmark A/S gør opmærksom på, at lovforslaget beklageligvis ikke indeholder et nationalt takstsystem for udmåling af kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.

Danske Handicaporganisationer, Epilepsiforeningen, Landsforeningen LEV og LOBPA opfordrer til en ændring af lovforslaget for at få løst problemet med manglende hjemmel til overvågning i servicelovens § 95, stk. 3, om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, som er opstået efter en landsretsdom fra maj 2015, der fastslår, at der ikke er hjemmel i servicelovens § 95, stk. 3, til at yde overvågning. Samme opfordring fremsættes af én af de borgere, der har afgivet høringsvar.

Dansk Socialrådgiverforening, Ergoterapeutforeningen og KL finder, at revisionen af servicelovens voksenbestemmelser kunne have været mere vidtgående med hensyn til regelforenklning og afbureaukratisering.

Danske Handicaporganisationer og FOA finder det uhensigtsmæssigt, at arbejdet med revisionen af servicelovens voksenbestemmelser, jf. de almindelige bemærkninger indledende afsnit med en henvisning til kommuneøkonomiaftalerne, har taget udgangspunkt i kommunernes mulighed for økonomisk styring.

Landsforeningen LEV udtrykker lettelse og tilfredshed over, at lovforslaget ikke indeholder forslag om udvidet kommunalt skøn inden for et indsatskatalog.

KL og Socialchefforeningen havde gerne set, at et forslag om en vifte af tilbud kombineret med en fælles målgruppeafklaring var medtaget i lovforslaget for at give kommunerne mulighed for at tilrettelægge fleksible og effektive indsatser til gavn for borgerne.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Lovforslaget udmønter dele af aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser, som blev indgået den 4. november 2016. Aftalen og dermed også lovforslaget har til formål at sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes hjælpebehov. Desuden er formålet at medvirke til, at hjælpen så vidt muligt skal hjælpe borgeren til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp. Endelig er formålet at gennemføre regelforenklning og afbureaukratisering. Henvisningen til kommuneøkonomiaftalerne i det indledende afsnit i lovforslagets almindelige bemærkninger skal alene redegøre for baggrunden for lovforslaget og indgår dermed ikke i det overordnede formål.

De konkrete elementer, der er medtaget i lovforslaget, er dem, som partierne bag aftalen om revisionen var enige om at gennemføre. Der var ikke opbakning til at gennemføre et forslag om samling af en række ydelser i én bestemmelse. Derimod var aftalepartierne enige om vigtigheden af at sikre sagsbehandlernes og borgernes overblik over de ydelser, der kan gives efter serviceloven. Der vil derfor i den kommende vejledning på området blive indføjet en oversigt over ydelserne i servicelovens voksenbestemmelser.

Der var endvidere ikke politisk opbakning til at gennemføre yderligere regelforenklinger og afbureaukratiseringer ud over dem, der fremgår af aftalen om revisionen, hvoraf nogle i øvrigt gennemføres ved bekendtgørelsesændringer, herunder bl.a. ændringer i bilstøttere reglerne og brug af tro- og loveerklæringer ved genbevilling og reparation af hjælpemidler.

Problematikken omkring servicelovens § 95, stk. 3, og overvågning blev drøftet under de politiske forhandlinger om revision af servicelovens voksenbestemmelser, men ikke prioriteret af aftalepartierne i forbindelse med indgåelsen af aftalen af 4. november 2016. Dette skyldes bl.a., at det vurderes at medføre offentlige merudgifter i størrelsesordenen 80-240 mio. kr. årligt. Derudover skal det også understreges, at der aldrig – hverken før eller efter landsretsdommen fra maj 2015 – har været hjemmel til at yde overvågning som en del af hjælpen efter servicelovens § 95, stk. 3.

Et forslag om et nationalt takstsystem for udmåling af kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance indgik ikke i det regeringsudspil, der dannede grundlag for forhandlingerne om revision af servicelovens voksenbestemmelser, og et sådant forslag blev heller ikke drøftet under forhandlingerne. Det er derfor ikke en del af aftalen om revisionen, som dette lovforslag udmønter.

3.1.2. Forholdet til FN's Handicapkonvention

Danske Handicaporganisationer og Socialpædagogernes Landsforbund finder, at der i lovbemærkningerne bør henvises til handicapkonventionen.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Ved udarbejdelsen af lovforslag forholder ministeriet sig til relevante internationale konventioner om menneskerettigheder, som Danmark har tiltrådt, herunder også FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, således at der sikres overensstemmelse med internationale forpligtelser. Dette er også sket ved udarbejdelsen af dette lovforslag. Sædvanligvis henvises der dog ikke hertil i lovbemærkningerne, hvilket der heller ikke findes grundlag for i dette tilfælde.

3.2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer

3.2.1. Tydeliggørelse af servicelovens formålsbestemmelser

Aarhus Kommune, Bruger og Hjælperklubberne, Dansk Erhverv, Dansk Rehab Gruppe, FOA, KL, Landsforeningen LEV, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialtilsyn Hovedstaden, Stomiforeningen COPA og Ældre Sagen er positive over for denne del af lovforslaget.

Aarhus Kommune anbefaler, at begrebet livsmestring inddrages som et centralt element i lovens samlede formål.

Danske Seniorer finder, at forslaget til § 81 fyldestgørende beskriver de formål, man skal forfølge med hensyn til ældre borgere, herunder formuleringer som forebygge forværring, fastholde egne ressourcer m.v. Men den generelle formulering i forslagens § 1 synes ikke at dække de under § 81 beskrevne formål, idet der i § 1 ikke fremgår noget om vedligeholdelse af ressourcer og værdig alderdom.

Selveje Danmark spørger, hvorledes borgerens retsstilling er, hvis kommunen finder, at borgeren ikke synes at udnytte egne potentialer i det omfang, kommunen ønsker det.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at ændre formålsbestemmelserne i serviceloven, så der bl.a. kommer øget vægt på rehabilitering og inklusion i samfundet.

De foreslåede ændringer i § 1 er tilføjelser til de formål, der fremgår af den nugældende bestemmelse. Det vil således fortsat være et formål med hjælpen efter serviceloven ved siden af de foreslåede ændringer at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Det vurderes derfor, at de specifikke formål nævnt i § 81 er indeholdt i den generelle og dermed også bredere formulerede formålsbestemmelse i § 1. Det vurderes desuden, at begrebet livsmestring er indeholdt i det nævnte formål i § 1 om at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv. Dermed vil livsmestring være ét af formålene med hjælpen efter serviceloven, og yderligere tydeliggørelse heraf findes ikke nødvendig.

Såvel den generelle formålsbestemmelse i servicelovens § 1 som den specifikke formålsbestemmelse for voksne i § 81 er formålsbestemmelser, der angiver den overordnede ramme og det overordnede formål med den indsats, som borgeren tildeles. Det er dermed et formål med støtten, at borgeren skal udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte, men derimod ikke en selvstændig betingelse for tildeling af hjælp.

3.2.2. Tilbud om gruppebaseret og individuel hjælp og støtte og udbygget samarbejde med civilsamfundet

Aarhus Kommune, Bruger – Hjælperformidlingen A/S, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, Ergoterapeutforeningen, KL, Rådet for Socialt

Udsatte, SAND, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund og Ældre Sagen er positive over for denne del af lovforslaget.

Aarhus Kommune finder, at det bør præciseres, om der kan gives flere individuelle tidsbegrænsede forløb, og om der kan gives dispensation til en forlængelse, hvis det viser sig til gavn for borgeren.

Ankestyrelsen anfører, at det bør præciseres, at kommunen som led i sagsoplysningen bør være opmærksom på, om det behov for hjælp, hvortil der søges støtte, må opfattes som en ansøgning om f.eks. socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85, selv om borgeren ikke har angivet dette eksplicit.

Danske Handicaporganisationer havde gerne set bestemmelserne om de tidlige, forebyggende indsatser udformet som skal-bestemmelser i stedet for som kan-bestemmelser.

Danske Handicaporganisationer, Ergoterapeutforeningen, Landsforeningen LEV, LOS – De Private Sociale Tilbud, Rådet for Socialt Udsatte og Ældre Sagen ønsker målgruppen for de tidlige, forebyggende indsatser præciseret, og desuden udtrykkes bekymring for, at disse ydelser anvendes i stedet for hjælp efter serviceloven, som borgeren ellers vil have ret til. Sidstnævnte synspunkt anføres også af én af de borgere, der har afgivet høringsvar.

Dansk Erhverv, LOBPA og Selveje Danmark ønsker præciseret i lovforslaget, at også foreninger, private virksomheder og selvejende institutioner kan tænkes ind i forbindelse med tilbud i form af tidlig, forebyggende indsats.

LOS – De Private Sociale Tilbud ønsker præciseret, om private leverandører af tidlige, forebyggende indsatser skal godkendes af socialtilsynet.

Danske Handicaporganisationer finder, at der bør indføres en klageadgang, hvis borgeren visiteres til individuel tidsbegrænset hjælp og støtte. Dansk Erhverv, LOBPA, SAND og Selveje Danmark finder, at der bør kunne klages over kommunens beslutning om at gøre brug af tilbud i form af tidlig, forebyggende indsats.

Socialpædagogernes Landsforbund finder, at tilbuddene om gruppebaseret og individuel tilbud om hjælp og støtte bør betegnes socialpædagogiske tilbud og i øvrigt ensrettes, så der indføres en tidsgrænse i den gruppebaserede hjælp, og således at begge typer hjælp forudsætter en individuel behovsvurdering.

Ældre Sagen undrer sig over behovet for den foreslåede § 82 d, hvorefter kommunen kan etablere tilbuddene om tidlige forebyggende indsatser efter §§ 82 a og 82 b sammen med frivilligorganisationer.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at tydeliggøre og udvide kommunernes mulighed for at sætte ind med tidlige, forebyggende indsatser på et tidspunkt, hvor der ikke er tale om, at borgeren ellers er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven.

Ifølge bemærkningerne til de foreslåede §§ 82 a, 82 b og 82 d kan de tidlige, forebyggende indsatser gives til alle borgere med funktionsnedsættelse eller sociale problemer, men de er ifølge den foreslåede formulering af lovteksten målrettet borgere med let funktionsnedsættelse eller lettere sociale problemer eller borgere, som er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer. Dette fremgår ikke med tilstrækkelig tydelighed af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvorfor det er tilrettet. Der vil i den kommende vejledning blive medtaget eksempler på målgrupper, over for hvem den tidlige, forebyggende indsats kan anvendes.

Tilbuddene om gruppebaseret og individuel hjælp og støtte er tilsigtet at have et bredere fokus og sigte end den type hjælp, der er indeholdt i servicelovens § 85 om socialpædagogisk bistand. Det fremgår således af afsnit 2.2.3 i de almindelige bemærkninger, at der skal være fokus på hjælp til selvhjælp, på at aktivere borgernes egne ressourcer og på at skabe sociale netværk, som både kan blive en del af borgerens hverdag og være en stor støtte fremover. Det vurderes, at det ikke vil være retvisende at betegne disse ydelser som socialpædagogisk bistand, hvorfor denne betegnelse, som er anvendt i bemærkningerne til §§ 82 a og 82 b, er ændret til "tilbud om hjælp og støtte".

Tilbuddene om gruppebaseret og individuel tidsbegrænset hjælp og støtte er forskellige ydelser, der er tiltænkt at kunne anvendes i forskellige situationer. Det vurderes derfor ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at ensrette dem. Den gruppebaserede hjælp og støtte er således tiltænkt at kunne anvendes til f.eks. længerevarende forløb i grupper med henblik på bl.a. netværksdannelse, mens den individuelle tidsbegrænsede hjælp og støtte er tiltænkt f.eks. at dække individuelle behov i en kortere tidsperiode.

Tidsgrænsen på 6 måneder for den individuelle tidsbegrænsede hjælp og støtte er en øvre grænse, som der ikke skal kunne dispenseres fra, ligesom ydelsen er tænkt at kunne gives én gang til den enkelte borger i relation til samme hjælpebehov. Hvis der fortsat er behov for hjælp og støtte herefter, må kommunen forholde sig hertil, eventuelt ved at bevilge øvrig relevant støtte efter serviceloven. Dette er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5 (den foreslåede § 82 b i serviceloven).

Der indføres med forslaget ikke et krav om godkendelse fra socialtilsynet af private leverandører, som ønsker at levere tidlige, forebyggende indsatser til borgerne.

De foreslåede bestemmelser om tilbud i form af tidlige, forebyggende indsatser ændrer ikke på servicelovens generelle regler om kommunernes muligheder for at løse deres opgaver ved brug af private aktører. Der er derfor intet til hinder for, at foreninger, private virksomheder og selvejende institutioner inddrages i opgaveløsningen i forhold til de her omhandlede ydelser. Dette vil blive uddybet i den kommende vejledning på området, hvis lovforslaget vedtages.

Forslaget om ikke at give klageadgang med hensyn til de tidlige, forebyggende indsatser er begrundet i, at der er tale om tilbud, som kommunen kan vælge at oprette, således at borgerne kan gøre brug af dem inden for rammerne af de af kommunen fastsatte retningslinjer. Det bemærkes i øvrigt, at hvis borgeren specifikt har søgt om en ydelse, der ikke er en ydelse i form af tidlig, forebyggende indsats, og får afslag med henvisning til, at borgeren i stedet kan benytte en ydelse i form af tidlig, forebyggende indsats, vil borgeren kunne klage over afslaget. Det bemærkes herved, at det er præciseret i bemærkningerne til § 1, nr. 5 (de foreslåede §§ 82 a, 82 b og 82 d i serviceloven) at kommunen som led i sagsoplysningen bør være opmærksom på, om borgers ansøgning i de tilfælde, hvor den ikke er konkretiseret til en bestemt type hjælp, ud fra det oplyste om hjælpebehovet må vurderes som en ansøgning om hjælp efter en bestemmelse i serviceloven, hvor der er klageadgang, f.eks. socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85. På denne baggrund findes borgernes retssikkerhed tilstrækkeligt tilgodeset i forhold til at sikre, at den enkelte borger får den hjælp, pågældende har ret til efter loven, og der ses derfor heller ikke behov for særskilt opfølgning fra ministeriets side med hensyn til tilbuddenes anvendelse ud over den generelle opfølgning, som ministeriet løbende foretager på området.

Kommunerne kan allerede i dag tilbyde tidlige forebyggende indsatser i samarbejde med frivilligorganisationer. Den foreslåede § 82 d er imidlertid indsat for at styrke den frivillige sektors deltagelse i den tidlige forebyggende indsats, som efterværn eller som et generelt supplement til en iværksat kommunal indsats. Det tydeliggøres således med bestemmelsen, at kommunen kan henvise borgere til en indsats – evt. en fore-

byggende indsats – der leveres af eller i samarbejde med frivillige som led i den kommunale indsats efter serviceloven.

Frivillige aktiviteter må ikke være et led i at forrykke opgaver fra kommunen til frivillige. Det skal derfor understreges, at der alene er tale om at give den enkelte kommune mulighed for at tilrettelægge den mest hensigtsmæssige opgaveløsning i den lokale kontekst. Kommunen forpligtes således ikke til at anvende den frivillige sektor i det tidlige forebyggende arbejde. Den frivillige indsats er desuden ifølge afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger et supplement til den fagprofessionelle indsats og ændrer ikke på det serviceniveau, der følger af den kommunale serviceforpligtelse. Kommunen er således fortsat forpligtet til at yde den nødvendige bistand og støtte efter serviceloven til de borgere, som måtte have brug herfor.

3.2.3. Sociale akuttillbud

Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, Ergoterapeutforeningen, Selveje Danmark og Socialpædagogernes Landsforbund er positive over for denne del af lovforslaget.

Ankestyrelsen peger på, at kommunen bør henvise en borger til et andet tilbud eller til kommunen, hvis borgeren afvises på grund af uhensigtsmæssig adfærd, og at såfremt borgeren afvises af andre grunde, vil der være tale om en afgørelse.

Danske Handicaporganisationer ser gerne, at kommunerne forpligtes til at drive sociale akuttillbud, eventuelt i samarbejde mellem kommuner.

Ergoterapeutforeningen gør opmærksom på, at sociale akuttillbud ikke må erstatte psykiatrisk behandling.

LOBPA ønsker, at driften af sociale akuttillbud varetages af foreninger og private virksomheder i stedet for af kommunen.

LOS – De Private Sociale Tilbud peger på, at krav til normering og åbningstider ikke fremgår af lovforslaget og mener, at det bør præciseres, hvordan kommunerne skal sikre sammenhæng til øvrig støtte, samt at tilbuddet ikke må erstatte socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Endelig foreslås, at tilbuddet betegnes social akutrådgivning.

Dansk Erhverv og Selveje Danmark ønsker præciseret, at kommunernes forsyningsforpligtelse kan løftes med inddragelse af private virksomheder og selvejende organisationer.

Selveje Danmark mener, der bør være klageadgang i forbindelse med afgørelser efter den nye bestemmelse, alternativt at der udarbejdes en årlig opfølgning på kommunernes anvendelse af tilbuddet, ligesom det bør overvejes, om tilbuddet skal omfattes af lov om socialtilsyn.

Socialpædagogernes Landsforbund ser gerne, at de sociale akuttillbud er åbne for alle borgere – med eller uden psykiske lidelser.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Formålet med at give kommunerne hjemmel til at oprette og drive sociale akuttillbud - som der under betegnelsen sociale akuttillbud allerede er gode kommunale forsøgs erfaringer med - er at give den enkelte kommune mulighed for at supplere den samlede indsats til borgere med psykiske lidelser med et forebyggende og tryghedsskabende tilbud. Der er således ikke tale om, at sociale akuttillbud skal erstatte hverken nødvendig psykiatriske udredning og behandling i den regionale psykiatri eller den støtte og hjælp, som kommunerne i dag er forpligtet til at yde til borgere med psykiske lidelser,

herunder erstatte ophold i botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108, som er omfattet af lov om socialtilsyn.

Idet, der således er tale om et tilbud, som den enkelte kommune ud fra lokale forhold kan vurdere behovet for, er der lagt op til, at det ligeledes vil være op til den enkelte kommune både at sikre sammenhæng til den øvrige indsats på området, herunder den generelle rådgivningsforpligtelse, der påhviler kommunen efter gældende regler, og fastsætte de nærmere rammer for tilbuddet.

Som det fremgår af såvel den foreslåede lovttekst som bemærkningerne hertil, er formålet med et socialt akuttilbud at yde akut støtte, omsorg og rådgivning. Det betyder, at et socialt akuttilbud ikke træffer afgørelser om adgang til tilbuddet på baggrund af en målgruppebeskrivelse, ligesom borgere, der henvender sig, vejledes om, hvor de kan få relevant rådgivning og hjælp til andre sociale problemer. Som konsekvens heraf vurderes en klageadgang ikke at være relevant, ligesom der heller ikke ses behov for særskilt opfølgning fra ministeriets side i forhold til anvendelsen af tilbuddene ud over den generelle opfølgning, som ministeriet løbende foretager på området.

For så vidt angår kommunernes mulighed for at indgå samarbejde med selvejende organisationer og private virksomheder, er det i lovforslagets § 1, nr. 5 (den foreslåede § 82 c i serviceloven), og bemærkningerne hertil skrevet eksplicit ind, at kommuner, der vælger at oprette og drive sociale akuttilbud, kan gøre det i samarbejde med andre kommuner, regioner og private leverandører.

3.2.4. Midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder

Aarhus Kommune, Dansk Industri, Dansk Rehab Gruppe, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, Ergoterapeutforeningen, KL, Medicoindustrien, Stomiforeningen COPA og Ældre Sagen er positive over for denne del af lovforslaget.

Danske Seniorer udtrykker undren over, at det kun er muligt at få tilkendt et hjælpemiddel eller forbrugsgode én gang i samme tidsbegrænsede periode, hvilket kan være i strid med væsentlighedskriteriet.

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Rehab Gruppe, Medicoindustrien og Stomiforeningen COPA ønsker, at der indføres ret til frit valg på samme måde som ved hjælpemidler tildelt ud fra et varigt behov, da et midlertidigt behov kan være længerevarende.

Ergoterapeutforeningen efterspørger en uddybning af, hvornår servicelovens regel om midlertidig hjælp gælder, og hvornår behovet skal dækkes efter andre sektors regler.

Danske Handicaporganisationer og Ældre Sagen ønsker uddybet, hvor lang en tidsbegrænset periode der kan ydes hjælp i.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Hovedformålet med denne del af lovforslaget er at etablere hjemmel for kommunerne til at vælge at tildele hjælpemidler og forbrugsgoder i en kortere tidsbegrænset periode til borgere med midlertidige funktionsnedsættelser.

Den foreslåede regel om, at der kun kan ydes støtte én gang i samme tidsbegrænsede periode, finder alene anvendelse i det tilfælde, hvor det er ét bestemt produkt, der søges om igen. Der vil således kunne ydes støtte til samme produkt i to adskilte perioder, ligesom der vil kunne søges om flere forskellige produkter i samme periode.

Reglen om støtte én gang til et bestemt produkt i samme periode har til formål at sikre, at en borger, hvis behov viser sig at være varigt, ikke henvises til midlertidig støtte

flere gange efter hinanden til samme produkt. I en sådan situation skal sagen således vurderes efter reglen om støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder ved varig funktionsnedsættelse.

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 113 b, at støtten i alle tilfælde ydes som naturalhjælp uden egenbetaling for borgeren. Dette skal ses i sammenhæng med, at der er tale om hjælp i en kortere periode, hvor borgeren får stillet et givent hjælpemiddel eller forbrugsgode til rådighed af kommunen. Som konsekvens af, at der er tale om naturalhjælp, finder fritvalgsordningen ikke anvendelse. Anvendelse af fritvalgsordningen vil således kræve, at hjælpen fra kommunen ydes som et kontant beløb til borgeren. Dette vil blive uddybende beskrevet i den kommende vejledning på området, hvis lovforslaget vedtages.

Med de foreslåede ændringer i servicelovens § 115 fastslås det, at det er en forudsætning for midlertidig støtte efter serviceloven til hjælpemidler og forbrugsgoder, at støtten ikke kan ydes efter anden lovgivning. Dermed fastslås det, at servicelovens regel er subsidiær til andre sektors lovgivning.

Det vil bero på en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag, i hvor lang en periode der vil være behov for midlertidig støtte. Der kan derfor ikke opstilles generelle retningslinjer herfor. Det afgørende ved vurderingen vil være, om borgerens funktionsnedsættelse må anses for midlertidig.

3.2.5. Forenklet sagsbehandlingsprocedure ved ansøgning om hjælpemidler og forbrugsgoder

Dansk Erhverv, Dansk Rehab Gruppe, Danske Handicaporganisationer, Ergoterapeutforeningen, KL og Ældre Sagen er positive over for denne del af lovforslaget.

Danske Seniorer finder det oplagt rigtigt at forenkle sagsbehandlingen ved enkle sager, hvor borgeren får medhold.

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Rehab Gruppe, Medicoindustrien og Stomiforeningen COPA finder det væsentligt, at det defineres, hvad der forstås ved enkle og entydige sager, og Ergoterapeutforeningen anfører, at det altid bør bero på en faglig vurdering, om en sag er enkel og entydig.

Dansk Industri og Stomiforeningen COPA finder, at det skal sikres, at den forenklede sagsbehandlingsprocedure ikke anvendes, hvor ansøgningen er utilstrækkelig. Det skal ligeledes være muligt at benytte frit valg, selv om der er anvendt forenklet sagsbehandlingsprocedure.

Danske Handicaporganisationer og Ældre Sagen anfører, at brug af den foreslåede forenklede sagsbehandlingsprocedure ikke må fritage kommunen for at yde en helhedsorienteret vejledning, herunder også i valg af produkt efter afgørelsen.

Medicoindustrien ønsker præciseret, om den forenklede sagsbehandlingsprocedure finder anvendelse ved såvel førstegangsansøgninger som genbevillinger.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at gennemføre regelforenkligning og afbureaukratisering.

Den foreslåede forenklede sagsbehandlingsprocedure er ikke begrænset til de sager, hvor borgeren må forventes at få medhold. Proceduren kan således anvendes i alle enkle og entydige sager om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder. Proceduren finder anvendelse ved førstegangsansøgninger, hvilket er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 13 (den foreslåede § 113 a i serviceloven). Det bemærkes

herved, at aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser indeholder et andet initiativ omkring regelforenkling ved genbevilling af hjælpemidler, der omhandler obligatorisk brug af tro- og loveerklæringer. Dette initiativ vil blive gennemført ved en bekendtgørelsesændring.

Ved enkle og entydige sager forstås ifølge bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse sager, hvor borgerens funktionsnedsættelse er åbenbar og hjælpebehovet relativt entydigt. Hvis lovforslaget vedtages, vil der i den kommende vejledning på området blive indføjet eksempler på sager, hvor bestemmelsen kan anvendes. Som et eksempel kan her nævnes en borger med et synshandicap, der søger om en blindestok eller en borger med nedsat gangfunktion, der søger om en rollator. Disse eksempler er indføjet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 13 (den foreslåede § 113 a i serviceloven). Det vil i øvrigt være op til den enkelte kommune at vælge, om den ønsker at gøre brug af den forenkede sagsbehandlingsprocedure og i hvilke sager.

Uanset om kommunen vælger at gøre brug af den forenkede sagsbehandlingsprocedure eller ej, er det fortsat kommunens ansvar at sikre, at de nødvendige oplysninger foreligger som grundlag for afgørelsen.

Det bemærkes, at den foreslåede forenkede sagsbehandlingsprocedure ikke ændrer på betingelserne for støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder, ligesom der også vil skulle ydes støtte til det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. Det vil også være muligt at benytte adgangen til frit valg i de sager, hvor den forenkede sagsbehandlingsprocedure er anvendt. Ligeledes vil kommunerne også på samme måde som i dag skulle vejlede om produktvalg. Disse forhold vil blive uddybende beskrevet i den kommende vejledning på området.

Den foreslåede forenkede sagsbehandlingsprocedure ændrer ikke på kommunens pligt efter retssikkerhedslovens § 5 til at vurdere sagen i forhold til alle relevante typer af hjælp og yde en helhedsorienteret vejledning. Det fremgår herved af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 13 (den foreslåede § 113 a), at hvis kommunen bliver opmærksom på, at borgeren på grund af et udækket hjælpebehov kunne have behov for øvrig hjælp, har kommunen pligt til at foretage den fornødne sagsbehandling i denne anledning. En sådan pligt gælder også for kommunen efter gældende ret, hvis den bliver opmærksom på, at borgeren har et udækket hjælpebehov.

3.2.6. Forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen

Bruger og Hjælperklubberne, Danske Seniorer og LOS – De Private Sociale Tilbud er positive over for denne del af lovforslaget.

Ankestyrelsen efterspørger en nærmere redegørelse for, hvad der ligger i begrebet ”faktiske merudgifter”, som borgeren får dækket, hvis der kan dokumenteres merudgifter på 2.501 kr. om måneden eller derover.

Bruger og Hjælperklubberne og LOS – De Private Sociale Tilbud er bekymret for de økonomiske konsekvenser for borgerne ved det foreslåede udmålingssystem, idet der i nogle tilfælde vil ske underkompensation. Samme synspunkt fremføres af én af de borgere, der har afgivet høringssvar. Bruger og Hjælperklubberne anfører desuden, at det vil være vanskeligt at dokumentere merudgifter på 2.501 kr. eller derover, hvilket kan gøre det vanskeligt at opnå fuld kompensation.

Danske Handicaporganisationer ser frem til forenklingen af merudgiftsydelsens udmålingssystem, men finder ikke, at der bør indføres et dokumentationskrav for merudgifter, der udgør mindst 2.501 kr. om måneden som forudsætning for hjælp.

Danske Handicaporganisationer ønsker reguleringen af merudgiftsydelsens minimumsbeløb med satsreguleringsprocenten afskaffet, således at merudgifterne følger

pris- og lønudviklingen. Diabetesforeningen ønsker med henvisning til kompensationsprincippet minimumsbeløbet sat ned, og desuden efterspørger en klar definition af sandsynliggørelse og dokumentation, herunder eksempler på, hvad der ligger i sandsynliggørelse.

Diabetesforeningen ønsker merudgiftsydelsens personkreds udvidet til også at omfatte borgere over folkepensionsalderen og borgere, der modtager førtidspension efter de før 1. januar 2003 gældende regler.

Aarhus Kommune, KL og Socialchefforeningen vurderer, at forslaget om forenkling af merudgiftsydelsens udmålingssystem ikke er vidtgående nok, idet der fortsat vil skulle ske en beregning af de sandsynliggjorte merudgifter, ligesom forslaget giver borgerne incitament til at sandsynliggøre merudgifter, der betyder stigning til næste interval.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at gennemføre regelforenkling og afbureaukratisering.

Den foreslåede ændring af merudgiftsydelsens udmålingssystem har til hensigt at nedbringe den administrative byrde for såvel borgere som kommuner. Med ændringen vil der ikke længere skulle foretages en detaljeret sandsynliggørelse og beregning af merudgifterne for den enkelte borger i samme omfang som i dag, fordi standardbeløbet uden videre vil komme til udbetaling, hvis der kan sandsynliggøres merudgifter inden for det angivne interval. Men jo tættere en borger ligger på en intervalgrænse, jo mere detaljeret skal sandsynliggørelsen og beregningen også være.

Der ligger en vis under- eller overkompensation indbygget i det ændrede udmålingssystem. Men det vurderes, at dette har været nødvendigt, hvis ønsket om administrativ lettelse skal gennemføres. Til gengæld er der lavet to intervaller med tilhørende standardbeløb for at gøre under- og overkompensationen så lille som muligt.

Hvis borgeren kan dokumentere merudgifter på 2.501 kr. pr. måned eller derover, ydes tilskuddet med et beløb svarende til de faktiske merudgifter, det vil sige det specifikke beløb, som borgeren kan dokumentere merudgifter for, hvilket er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, (det foreslåede § 100, stk. 3, i serviceloven). Her vil det således ikke være tilstrækkeligt, at borgeren sandsynliggør sine merudgifter. Kravet om dokumentation vil kunne opfyldes ved f.eks. at fremvise udgiftsbilag, udskrifter fra apotek eller anden relevant dokumentation for merudgifterne. Kravet om dokumentation gælder alle merudgifter og ikke kun de merudgifter, der er på 2.501 kr. eller derover.

Hvis borgeren ikke kan dokumentere merudgifter, der mindst udgør 2.501 kr. om måneden, vil borgeren få udmålt tilskud ud fra størrelsen på de sandsynliggjorte merudgifter, og ét af de to standardbeløb vil dermed komme til udbetaling.

Minimumsbeløbet for merudgiftsydelsen blev drøftet ved de politiske forhandlinger om aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser, og der var enighed om at bevare den nugældende regel herom, herunder også med hensyn til reguleringsmetoden. Der foreslås derfor ikke ændringer i minimumsbeløbet ved dette lovforslag. I den kommende vejledning, som vil blive udsendt, hvis lovforslaget vedtages, vil begreberne sandsynliggørelse og dokumentation blive uddybende beskrevet og eksemplificeret.

Ændringer i merudgiftsydelsens personkreds er ikke en del af aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser og er derfor ikke indeholdt i lovforslaget.

3.2.7. Indførelse af godkendelsesordning for foreninger og virksomheder, der ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance

Aarhus Kommune, Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Bruger og Hjælperklubberne, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, FOA, KL, Landsforeningen LEV, LOBPA og Selveje Danmark er positive over for denne del af lovforslaget.

Selveje Danmark ønsker lovtæksten præciseret, så det fremgår, at regelsættet gælder for foreninger, selvejende organisationer og private virksomheder.

Socialpædagogernes Landsforbund bemærker, at hvis en forening eller privat virksomhed ønsker at varetage drift af et socialt tilbud i øvrigt, skal socialtilsynet føre det påkrævede tilsyn med det sociale tilbud.

Socialtilsyn Syd bemærker, at afgrænsningen mellem arbejdsgiver- og arbejdslederfunktioner, herunder begrebet "ansættelsesretlige kompetencer" bør præciseres. LOS mener ikke, at socialtilsynet bør vurdere foreningerne eller private virksomheders ledelsesmæssige forhold, da dette ikke må anses for at være afgørende for hjælpernes kompetencer til at udføre arbejdet.

Aarhus Kommune, LOBPA, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Hovedstaden og Socialtilsyn Øst finder, at det er af væsentlig betydning, at der i lovgivningen sker præcisering og uddybning af kriterierne for godkendelse og tilsyn. Socialtilsyn Syd finder desuden, at det eksplicit bør fremgå, at socialtilsynet ikke godkender eller fører tilsyn med det kvalitative indhold i hjælpen til borgeren. Socialtilsyn Hovedstaden finder endvidere, at det bør præciseres, at det alene er foreninger eller private virksomheder, der varetager hele arbejdsgiverfunktionen som er omfattet af tilsynet.

Ankestyrelsen, Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Øst anbefaler, at der gives mulighed for at udstede påbud. Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Øst mener desuden, at indsats omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence bør fremgå af Tilbudsportalen.

For så vidt angår whistleblowerordningen, bemærker LOBPA, at det bør præciseres, hvem der defineres som ansat i foreningen eller virksomheden for at undgå, at der kan opstå anonym angivelse af borgeren for deres hjælpere. Olivia Danmark påpeger, at henvendelser om hjælperne bør afklares med borgeren, der besidder arbejdslederansvaret. Ankestyrelsen anbefaler, at bestemmelsen udvides, således at andre end de borgere, der modtager tilskud, deres pårørende og ansatte, også har mulighed for at lave et whistleblow.

I forbindelse med den foreslåede bestemmelse i § 18 f, bemærker Socialtilsyn Øst, at blandt andet reglerne om kravene til vedtægterne, godkendelse af ekstraordinære dispositioner og ophør af godkendelse præciseres.

Aarhus Kommune bemærker, at taksten for godkendelse og tilsyn med foreningerne og de private virksomheder forventeligt i sidste ende skal betales af kommunerne, hvorfor der bør sikres fuld kompensation herfor. Socialtilsyn Øst anbefaler, at der bør være mulighed for at opkræve en tillægstakst. LOBPA mener, at taksterne til godkendelsesordningen bør pålægges kommunerne direkte. Dansk Erhverv kritiserer, at virksomhederne med forslaget pålægges ekstra omkostninger. Olivia Danmark påpeger, at det er urimeligt, at virksomhederne pålægges yderligere omkostninger, som de ikke kan kompensere for.

For så vidt angår den foreslåede ordning med det økonomiske tilsyn, bemærker Socialtilsyn Øst, at der bør være hjemmel til at indhente oplysninger om virksomhedens

øvrige økonomi. Aarhus Kommune fremhæver, at det er vigtigt, at der er klare rammer for det økonomiske tilsyn, herunder for regnskabsaflæggelse. LOBPA bemærker, at reglerne kan medføre, at BPA-delen af en virksomhed vil skulle udskilles til selvstændig enhed, og at de krav der stilles til budget og regnskab ikke kan opfyldes. Olivia Danmark anbefaler, at der sættes fokus på nogle nøgletal, samt at konsekvenserne af manglende godkendelse af budget og regnskab tydeliggøres.

Socialtilsyn Øst anbefaler, at fristen for gennemførelse af re-godkendelser rykkes til den 1. juli 2020. Ankestyrelsen foreslår, at socialtilsynets tilsynsforpligtelse indtil denne godkendelse beskrives nærmere, herunder om reglerne i socialtilsynsloven gælder, inden de nævnte foreninger og private virksomheder er godkendt.

Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Dansk Erhverv og Danske Handicaporganisationer anfører, at ændringen vil have økonomiske og administrative konsekvenser for foreningerne og de private virksomheder, og man mener, at der skal tages højde for de øgede omkostninger i kommunernes udmåling til administrationsbidrag til foreningerne og virksomhederne, f.eks. kunne der fastsættes et ensartet udmålingssystem gældende over hele landet. Samme synspunkt fremføres af LOBPA, og det anføres, at udgifterne til godkendelse og tilsyn ses at skulle dækkes af kommunerne efter udmålingsbekendtgørelsens regler om udmåling af administrationsbidrag.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Formålet med den foreslåede ændring af lov om socialtilsyn er, at de foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger, jf. servicelovens §§ 95 og 96, skal omfattes af socialtilsynets godkendelse og driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår af servicelovens §§ 95 og 96, at der kan være tale om foreninger eller private virksomheder. Det vurderes, at selvejende organisationer er omfattet af dette begreb, hvorfor det fremførte ønske om præcisering ikke giver anledning til ændringer.

Det bemærkes, at det er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6 (det foreslåede kapitel 3 a i socialtilsynsloven), at hvis en forening eller privat virksomhed ønsker at varetage drift af et socialt tilbud i øvrigt, skal socialtilsynet føre det påkrævede tilsyn med det sociale tilbud, som fremgår af socialtilsynsloven i øvrigt.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6, at godkendelses- og tilsynsopgaven i forhold til disse foreninger og private virksomheder vil have en anden karakter end socialtilsynets godkendelses- og tilsynsopgaver i øvrigt, idet socialtilsynets tilsyn alene foreslås at omfatte foreningens eller den private virksomheds varetagelse af opgaven som arbejdsgiver. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget skal sikre, at tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance anvendes efter formålet og til at øge borgernes tryghed ved indgåelse af aftaler om overførsel af tilskud efter servicelovens §§ 95 og 96.

På den baggrund er det ministeriets opfattelse, at der er behov for en vurdering af arbejdsgiverens ledelsesmæssige forhold. Ministeriet er enig i, at der er behov for en præcisering af kriterierne for godkendelse og tilsyn. En sådan præcisering er foretaget i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6 (den foreslåede § 18 b i socialtilsynsloven).

For så vidt angår socialtilsynets mulighed for at udstede påbud, bemærkes, at både godkendelse og driftsorienteret tilsyn sker på baggrund af dialog, og at socialtilsynet i øvrigt har mulighed for at fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Dette sammenholdt med, at godkendelse og driftsorienteret tilsyn alene foreslås at omfatte foreningens eller den private virksomheds varetagelse af opgaven som arbejdsgiver, vurderes det, at en adgang til at udstede påbud vil være overflødig. Bemærkningerne giver således ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

Formålet med Tilbudsportalen er blandt andet at styrke kommunernes grundlag for valg af effektive tilbud til den enkelte borger. Formålet med den foreslåede ordning, hvor socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder er, at godkendelsen skal øge borgernes tryghed ved indgåelse af aftaler om overførsel af tilskud efter servicelovens §§ 95 og 96. Det vurderes således, at det ville være uhensigtsmæssigt, hvis borgerne skal anvende Tilbudsportalen inden indgåelse af aftale om overførsel af tilskud. Det er en forudsætning for ordningen, at foreningen eller den private virksomhed kan dokumentere, at den er blevet godkendt af socialtilsynet. Dette er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6 (den foreslåede § 18 b i socialtilsynsloven).

Lovforslaget indebærer, at whistleblowerordningen i lov om socialtilsyn finder tilsvarende anvendelse for denne ordning. Ministeriet er enig i, at målgruppen for whistleblowerordningen skal præciseres, hvilket er sket i lovforslagets § 2, nr. 6 (den foreslåede § 18 e i socialtilsynsloven). Derudover vurderes det, at det skal tydeliggøres, at socialtilsynet skal videregive oplysninger, som ikke vedrører godkendelses- og tilsynsopgaven, til rette myndighed. Denne præcisering er foretaget i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 6 (den foreslåede § 18 e i socialtilsynsloven).

Foreningerne kan være oprettet som fonde, hvorfor de særlige opgaver, der følger af tilsyn med fonde er foreslået i § 18 f. Opgaverne med tilsyn med fondene læner sig i høj grad op ad de regler, der allerede følger af socialtilsynslovens § 15 om socialtilsynets særlige opgaver i forhold til tilbud oprettet som fonde. Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at en yderligere præcisering vil være overflødig. Der henvises i stedet til bemærkningerne til lov om socialtilsyn (lovforslag nr. L 205, folketingssamlingen 2012-13) og efterfølgende ændringslove (lovforslag nr. L 8, folketingssamlingen 2016-17) samt vejledning om socialtilsyn.

Bemærkningerne omkring det økonomiske tilsyn giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget. Formålet med socialtilsynets tilsyn med økonomien er at sikre, at det overførte tilskud anvendes efter formålet. Det indebærer således, at det er nødvendigt for socialtilsynets godkendelse og tilsyn, at der er gennemsigtighed med, hvad det overførte tilskud anvendes til. Samtidig bemærkes det, at det i udgangspunktet vil være unødvendigt for socialtilsynet at få oplysninger om virksomhedens øvrige økonomi. Hvis socialtilsynet undtagelsesvist skulle have behov for indsigt i virksomhedens øvrige økonomi, vil det være dækket af socialtilsynets adgang til at indhente de nødvendige oplysninger, jf. forslaget § 18 c, stk. 2, sammenholdt med forslaget § 18 h, stk. 1. De anførte bemærkninger giver således ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

I forhold til den takst, som skal betales for socialtilsynets godkendelse og tilsyn, fremgår det af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 4, at det er foreningerne og de private virksomheder, der skal betale denne takst. Taksten skal dermed ikke dækkes af kommunerne efter § 8 om særlige omkostninger ved overførsel af tilskud eller § 10 om andre omkostninger i bekendtgørelse nr. 647 af 25. juni 2012 om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven. Hvis lovforslaget vedtages, vil der derfor i bekendtgørelsen blive fastsat en bestemmelse om, at foreningernes eller de private virksomheders omkostninger i forbindelse med socialtilsynets godkendelse og tilsyn ikke skal indgå i kommunens udmåling af tilskud efter bekendtgørelsens regler. Dette er indføjjet i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 14 (den foreslåede § 23, stk. 4, i socialtilsynsloven).

I forhold til tillægstakster bemærkes, at det fremgår af lovforslagets § 2, nr. 14 (§ 23, stk. 4), at socialtilsynet fastsætter en særskilt takst for godkendelse af og tilsyn med de nævnte foreninger og private virksomheder. Reglerne for takstfastsættelse foreslås fastsat i bekendtgørelsen under hensyn til omkostninger ved varetagelsen af opgaverne i forhold til de nævnte foreninger og private virksomheder. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at det vil være overflødig at fastsætte en tillægstakst.

For så vidt angår overgangsordningen i den foreslåede § 4, stk. 3, fremgår det, at overgangsperioden er 1,5 år. Det vurderes, at dette er en tilstrækkelig periode for både socialtilsyn og omfattede foreninger og tilbud. Det bemærkes i den forbindelse, at de foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger, jf. servicelovens §§ 95 og 96, vil være omfattet af socialtilsynets driftsorienterede tilsyn fra lovens ikrafttræden. Dette er indføjet i bemærkningerne til lovforslagets § 4, stk. 3.

3.2.8. Bagudbetaling af tilskud til foreninger og virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance

Aarhus Kommune, Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Danske Seniorer og KL er positive over for denne del af lovforslaget.

Bruger – Hjælper Formidlingen A/S anfører, at forslaget kan påføre foreningerne og de private virksomheder øgede omkostninger i form af øgede renteomkostninger på grund af en likviditetsforskydning. Danske Handicaporganisationer og LOBPA finder, at betalingen fra kommunen bør falde på tredje sidste hverdag i den måned, som tilskuddet vedrører. Bruger og Hjælperklubberne anfører, at det er nødvendigt, at brugere, der administrerer arbejdsgiveransvaret i forening med andre, har lønsummen til rådighed, når den skal anvendes.

Dansk Erhverv finder denne del af lovforslaget unødvendig sammenholdt med, at der samtidig foreslås indført en godkendelsesordning for foreninger og private virksomheder. Desuden er det kritisabelt, at der ikke foreslås en overgangsordning. LOS – De Private Sociale Tilbud finder ligeledes denne del af lovforslaget unødvendig.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at forebygge misbrug af ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.

Ministeriet er opmærksomt på eventuelle øgede omkostninger hos foreningerne og de private virksomheder som følge af forslaget og behovet for klarhed om tidspunktet for kommunernes udbetaling af tilskud. Der vil derfor i den kommende vejledning på området, som vil blive udsendt, hvis lovforslaget vedtages, blive indføjet retningslinjer i forhold til, hvornår kommunernes betaling til foreningerne og de private virksomheder bør falde.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det ske i indeværende folketingssamling. Herved har foreningerne og de private virksomheder mindst et halvt år til at indrette sig på forslaget om bagudbetaling af tilskud. Der vurderes derfor ikke at være behov for en yderligere overgangsperiode.

3.2.9. Øvre ugentlig arbejdstid for nærtstående i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere

Aarhus Kommune, Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Danske Seniorer, KL og LOBPA samt én af de borgere, der har afgivet hørings svar, er positive over for denne del af lovforslaget.

Dansk Erhverv ønsker præciseret, hvor mange timer en nærtstående, der er ansat af en forening eller privat virksomhed, må arbejde om ugen.

Ankestyrelsen, Danske Handicaporganisationer og Landsforeningen LEV efterspørger en begrundelse for, hvorfor den foreslåede ugentlige øvre grænse på 48 timer også skal gælde for flere nærtstående tilsammen.

LOBPA foreslår, at formuleringen i lovforslaget blødes op, så der bliver tale om 48 timer om ugen i gennemsnit over en 4 måneders referenceperiode.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at sikre, at den nærtstående ikke nedslides som følge af for høj arbejdsbelastning samt at sikre, at borgeren med funktionsnedsættelse modtager hjælp i overensstemmelse med kommunens bevilling.

Forslaget omfatter alene de ordninger, hvor en nærtstående er såvel arbejdsgiver som arbejdsleder og hjælper i en ordning efter servicelovens § 95, stk. 3. I disse ordninger vil den nærtstående ikke være omfattet af lønmodtagerbegrebet. I alle andre typer af ordninger vil den nærtstående være lønmodtager, og de almindelige arbejdstidsregler vil derfor finde anvendelse.

Begrundelsen for at lade grænsen på de 48 timer gælde for flere nærtstående tilsammen, hvis de deler opgaven med arbejdsgiver- og arbejdslederansvaret og hjælperopgaverne, skal ses i sammenhæng med formålet om at medvirke til at sikre, at borgeren modtager hjælp i overensstemmelse med kommunens bevilling. Dette kan i nogle tilfælde være vanskeligt at påse i sådanne ordninger. Denne begrundelse, som ikke fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6 (det foreslåede § 95, stk. 3, i serviceloven), er indføjet.

I forhold til forslaget om at fastsætte den øvre ugentlige arbejdstid på 48 timer i gennemsnit over en 4 måneders referenceperiode bemærkes, at det vil øge administrationen i kommunen og kommunens kontrol med den enkelte ordning, når tidsgrænsen på denne måde gøres flydende over en længere periode. Derfor er forslaget ikke imødekommet.

3.2.10. Styrkelse af kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes dataindsamlingspligt på det sociale område og ældreområdet

Aarhus Kommune, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund og Ældre Sagen er positive over for denne del af lovforslaget.

Aarhus Kommune anbefaler, at den bekendtgørelse, der skal udstedes, hvis lovforslaget vedtages, udarbejdes i dialog og samarbejde med kommunerne, og at der i dialogen tages hensyn til særlige vilkår i den enkelte kommune.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at sikre fortsatte forbedringer af datagrundlaget på det sociale område og ældreområdet.

Ministeriet er opmærksomt på samarbejde og dialog med kommunerne omkring udarbejdelsen af den kommende bekendtgørelse på socialområdet.

3.2.11. Varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven

Advokatrådet, Bruger – Hjælper Formidlingen A/S, Bruger og Hjælperklubberne, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, FOA, Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen LEV, LOBPA, LOS – De Sociale Private Tilbud, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Spastikerforeningen, Stomiforeningen COPA og Ældre Sagen er positive over for denne del af lovforslaget.

Aarhus Kommune foreslår, at der indføres mulighed for undtagelser fra varslingsperioden eller mulighed for forkortelse i konkrete tilfælde, da det ellers kan føre til urimelige situationer. Desuden foreslås, at fristen for Ankestyrelsens sagsbehandlingstid i disse sager skrives ind i retssikkerhedsbekendtgørelsen.

Ankestyrelsen anfører, at der ikke er taget højde for, hvilken betydning det får for varslingsperioden, at en borger, der modtager tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42, opnår en arbejdsindtægt i afviklings-/varslingsperioden.

Advokatrådet, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, FOA, Landsforeningen LEV, Medicoindustrien, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Spastikerforeningen, Stomiforeningen COPA og Ældre Sagen bemærker, at forslaget om varsling bør udvides til også at omfatte andre ydelser i serviceloven. Danske Handicaporganisationer nævner servicelovens § 85 om socialpædagogisk bistand, hvor der sker frakendelse eller nedsættelse af omfattende støtte. Desuden nævnes af de øvrige høringsparter på servicelovens voksenområde § 83 om personlig og praktisk hjælp i hjemmet mv., § 84 om afløsning/aflastning, § 85 om socialpædagogisk bistand, § 99 om støtte- kontaktpersonordning, § 100 om merudgiftsydelse, § 101 om stofmisbrugsbehandling, § 103 om beskyttet beskæftigelse, § 104 om aktivitets- og samværstilbud, § 107 om midlertidige botilbud, § 108 om længerevarende botilbud og § 112 om hjælpemidler, da frakendelse eller nedsættelse af disse ydelser også vil have store og vidtgående konsekvenser for den enkeltes livssituation.

Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, FOA, LOBPA og Spastikerforeningen finder, at Ankestyrelsen skal have pligt til at forlænge den opsatte virkning, hvis Ankestyrelsen ikke kan træffe en afgørelse inden for den oprindelige varslingsperiode. Tilsvarende foreslår Advokatrådet, at det sikres, at borgeren ikke lider tab i denne situation. Bruger og Hjælperklubberne gør opmærksom på, at der ofte vil være behov for en rimelig frist, når den endelige afgørelse er kendt, til afvikling eller tilpasning af hjælperkorps.

Socialchefforeningen vurderer, at forslaget om varsling indebærer indførelse af en usmidig ordning på et område, hvor der allerede er et gældende regelsæt, der kan finde anvendelse.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Det overordnede formål med denne del af lovforslaget er at øge borgernes retssikkerhed i de tilfælde, hvor kommunen træffer afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven. Partierne bag aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser finder således ikke, at de nugældende regler er tilstrækkelige i denne sammenhæng.

De ydelser, der er indeholdt i forslaget om varslingsperiode, er medtaget ud fra en vurdering af, at en frakendelse eller nedsættelse af de ydelser vil have vidtrækkende konsekvenser, som ikke eller kun vanskeligt lader sig genoprette. For de øvrige ydelser i serviceloven rettet mod voksne, som Børne- og Socialministeriet har ressortansvaret for, gælder i dag de almindelige forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter. Det betyder bl.a., at en afgørelse om nedsættelse eller frakendelse skal gennemføres med et rimeligt varsel. Det beror på en konkret vurdering, hvad der i det enkelte tilfælde kan anses for et rimeligt varsel, og der vil bl.a. skulle tages hensyn til indgrebets intensitet under inddragelse af almindelige proportionalitetssynspunkter.

Hvis forslaget om varsling udvides med øvrige ydelser rettet mod voksne, vurderes varslingen i betydeligt omfang at gå ud over, hvad der kan anses for et rimeligt varsel efter de almindelige forvaltningsretlige regler. Et krav om indførelse af en varslingsperiode på 14 uger for disse ydelser vurderes derfor at være meget omkostningsfuldt for

kommunerne, bl.a. set i lyset af, at det er en meget lille del af afgørelserne, som ændres af Ankestyrelsen, hvis borgeren klager. Borgeren vil således i mange tilfælde modtage hjælp, som de ikke har ret til, i op til 14 uger.

Varslingen vil desuden ved en udvidelse af de medtagne ydelser komme til også at omfatte sager, hvor kommunens afgørelse om fratagelse eller nedsat hjælp ikke får vidtrækkende konsekvenser for borgeren, og hvor der derfor ikke ses grundlag for, at den hidtidige hjælp skal leveres uændret i en længere periode, indtil Ankestyrelsen har taget stilling til en eventuel klage. Det kan fx være tilfældet, hvis en borger, som modtager socialpædagogisk bistand på fem timer om ugen, får nedsat ydelsen til tre timer om ugen, eller en borger, der er i beskyttet beskæftigelse fire dage om ugen, får nedsat ydelsen til tre dage om ugen. I disse tilfælde vil et opsigelsesvarsel på 14 uger forekomme uforholdsmæssigt langt.

Særligt i forhold til merudgiftsydelsen i servicelovens § 100 bemærkes, at hvis Ankestyrelsen ændrer en kommunes afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælpen, vil der ske tilbagebetaling til borgeren i overensstemmelse med Ankestyrelsens afgørelse. Der vil således finde en genopretning sted.

I forhold til midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 er der tale om tilbud, som netop er karakteriseret ved at være midlertidige, hvorfor en varsling på 14 uger ved frakendelse ikke vil være i overensstemmelse med hjælpens formål. For længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 skal der allerede i dag gives et opsigelsesvarsel på tre måneder, hvorfor servicelovens § 108 er holdt uden for forslaget.

Der findes derfor ikke grundlag for at medtage flere ydelser i forslaget om varsling, idet det i forhold til servicelovens § 83 om personlig og praktisk hjælp i hjemmet mv., og § 84 om afløsning/aflastning bemærkes, at disse ydelser ikke hører under Børne- og Socialministeriets ressortområde.

I forhold til automatisk forlængelse af varslingsperioden under en evt. klagesagsbehandling i Ankestyrelsen, der overstiger varslet på 14 uger, bemærkes, at det med forslaget tilstræbes, at Ankestyrelsen færdigbehandler eventuelle klagesager inden for varslingsperioden. Hvis dette undtagelsesvist ikke kan nås, vil Ankestyrelsen ligesom i dag have mulighed for at tillægge en konkret sag opsættende virkning, således at kommunens afgørelse først træder i kraft, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse. Det bemærkes i øvrigt, at de nugældende regler om kommunernes og Ankestyrelsens mulighed for at tillægge en klage opsættende virkning ikke berøres af forslaget om varsling. Fx vil Ankestyrelsen fortsat kunne tillægge en klage over en afgørelse om socialpædagogisk bistand, som ikke er omfattet af varslingsforslaget, opsættende virkning. Der findes på denne baggrund ikke grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Det vurderes i lyset af ovenstående bemærkninger om den særligt hurtige sagsbehandling i Ankestyrelsen og den nugældende mulighed for at tillægge en klage opsættende virkning overflødig, at fristen for Ankestyrelsens sagsbehandlingstid i de af varslingsforslaget omfattede sager skrives ind i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Desuden vurderes noget sådant at medføre utilsigtede økonomiske konsekvenser.

Varslet på de 14 uger er et minimumsvarsel. Der er dermed, jf. også bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (den foreslåede § 3 a i serviceloven), intet til hinder for, at der gives et længere varsel. Et eksempel, hvor et længere varsel kan overvejes, kan være i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance, hvor ordningen frakendes. Hvis der er ansat hjælpere med meget høj anciennitet i sådanne ordninger, kan et varsel på 14 uger være utilstrækkeligt til at afvikle ordningen. Det samme kan efter omstændighederne gøre sig gældende, hvis der er tale om tilpasning af et hjælperkorps efter en afgørelse om nedsættelse af hjælp.

I forhold til at indføre mulighed for undtagelse fra eller forkortelse af varslingsperioden bemærkes, at det er ønsket fra politisk side, at afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp for alle de ydelser, der er medtaget i forslaget, først skal have virkning ved varslingsperiodens udløb. Dette skal gælde, uanset om der klages eller ej. En mulighed for undtagelse eller forkortelse vil være uforeneligt hermed.

Dog bemærkes, at varslingsperioden forkortes for borgere, der ophører med at modtage tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42, i det omfang der i varslingsperioden opnås en arbejdsindtægt, der betyder, at den udbetalte hjælp ophører, idet der ellers vil ske overkompensation. Dette er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (den foreslåede § 3 a i serviceloven).

3.2.12. Klage over boformslederens afgørelser om optagelse og udskrivning

Aarhus Kommune, Danske Regioner, Institut for Menneskerettigheder, Rådet for Socialt Udsatte, SAND og Selveje Danmark er positive over for denne del af lovforslaget.

Aarhus Kommune finder det af afgørende betydning, at en klage over boformslederens afgørelse ikke får opsættende virkning.

Børne- og Socialministeriets bemærkninger:

Formålet med denne del af lovforslaget er at indføre klageadgang til Ankestyrelsen over boformslederens afgørelse om afslag på henholdsvis optagelse i kvindekrisecentre og forsorgshjem mv. og afgørelser om udskrivning herfra.

Klager over afgørelser har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Dette følger af retssikkerhedslovens § 72, stk. 1. Det indebærer, at lederens afgørelse om afslag på optagelse eller om udskrivning fra boformen, jf. servicelovens §§ 109 og 110, som udgangspunkt får retsvirkning fra afgørelsestidspunktet uanset, at borgeren klager over denne. Ankestyrelsen kan dog efter begæring tillægge en klage over en afgørelse om botilbud efter servicelovens kapitel 20 opsættende virkning, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 4. Dette er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15 (den foreslåede § 166, stk. 2, i serviceloven).